

2021

REISJÄRVEN KUNNAN SIJOITUSSUUNNITELMA

Sisällysluettelo

1	Johdanto	2
2	Sijoitustoiminnan tarkoitus ja tavoitteet.....	2
3	Yleiset toimintaperiaatteet.....	3
3.1	Omaisuus, jota sijoitussuunnitelma koskee.....	3
3.2	Sijoitushorisontti	3
3.3	Tuottotavoite	3
3.4	Sijoitusriskit, allokaatio ja käytettävät omaisuusluokat.....	3
3.5	Sijoitustoiminnan riskit.....	4
3.6	Likviditeetti- ja hajautustavoitteet.....	4
3.7	Perusallokaatio.....	5
3.8	Käytettävät omaisuuslajit ja sijoitusinstrumentit	5
4	Sijoitusten / pääoman realisointi / lisäsijoitus	7
5	Vastuut ja valtuudet	7
6	Sijoitustoiminnan järjestäminen	8
7	Seuranta ja raportointi	9

1 Johdanto

Elinkeinoverolaki määrittelee sijoitusomaisuudeksi mm. käteisvarat, arvopaperit (sisältäen mm. osakkeet, joukkovelkakirjalainat, rahasto-osuudet, indeksilainat jne.) kiinteistöt ja muun vastaavan omaisuuden saamia lukuun ottamatta. Sijoitus-varallisuuden käsite on siis laajempi kuin pelkät osake- tai rahastosijoitukset. Jotta kokonaisriskiä tai tuottoa voidaan arvioida, on hyödyllistä arvioida varallisuutta kokonaisuutena. Kuntaliiton ohjeistuksen mukaan kunnan sijoitusvarallisuus tulee olla sijoitettu tuottavasti ja turvaavasti. Sijoitustoiminnan vähimmäisvaatimus on se, että -sijoitusomaisuuden reaaliarvo säilyy. Omaisuuden hoitamisessa on otettava huomioon sekä kunnan maksuvalmiuden että vakavaraisuuden turvaaminen.

Valtuuston hyväksymä sijoitussuunnitelma rajataan koskemaan käteisvaroja, arvopapereita sekä muita vastaavia sijoitustuotteita, joilla voidaan käydä kauppaa julkisilla markkinoilla. Sijoitussuunnitelman ulkopuolelle jäävät siten kunnan omistukset konserniyhtiöissä tms. yhteisöissä. Sijoitussuunnitelma ei sisällä ohjeistusta mm. konserniyhtiöiden osakkeiden omistamiseen, hankkimiseen, eikä tässä sijoitus-suunnitelmassa aseteta erikseen tuottotavoitetta ko. osakkeille.

2 Sijoitustoiminnan tarkoitus ja tavoitteet

Reisjärven kunnan varat tulee sijoittaa tuottavasti, turvaavasti ja vastuullisesti. Pitkällä tähtäimellä Reisjärven kunnan tavoitteena on kartuttaa maltillisesti sijoitusten reaaliarvoa. Reisjärven kunnan sijoitustoiminnan tulee olla pitkäjänteistä ja sijoitustoiminnan riski- ja tuottosuhteen on oltava tasapainossa siten, että pitkällä tähtäimellä sijoituksilta odotettava tuotto vastaa keskimääräistä markkinatuottoa keskimääräisellä riskillä. Sijoitukset tulee hajauttaa hyvin.

Lähtökohtana on, että pitkäaikaisen sijoitussalkun pääomaa ei käytetä, mutta vuosittain on mahdollista nostaa osa tai kokonaan salkun hankintahinnan ylittävistä tuotosta.

Tässä sijoitussuunnitelmassa määritellään

- sijoitusten yleiset toimintaperiaatteet
- sijoitustoiminnassa sallitut sijoitusinstrumentit ja toimintatavat
- sijoitusten tuoton / pääoman realisointi
- sijoitustoiminnan raportointi
- sijoitustoimintaa hoitavien toimihenkilöiden toimintavaltuudet

Näiden perusteiden muutokselle on aina edellytyksenä koko sijoitussuunnitelman hyväksyminen valtuustossa. Sijoitustoiminnan riski- ja tuottotasoa määriteltäessä on kiinnitettävä huomiota kunnan toiminnan jatkuvuuden kannalta olennaisiin seikkoihin. Suunnittelussa on kiinnitettävä erityisesti huomiota pitkän aikavälin tuoton ja riskin hallintaan sekä huomioitava ennakoitua kassavirrat. Sijoitustoiminnan laatua ja sisältöä tulee seurata säännöllisesti siten, että hallinto on selvillä riittävällä tarkkuudella sijoitusomaisuuden riskeistä ja tuottokehityksestä.

3 Yleiset toimintaperiaatteet

3.1 Omaisuus, jota sijoitussuunnitelma koskee

Sijoitussuunnitelman ulkopuolelle jäävät:

- 700 721 kpl BBS-Bioactive Bone Substitutes Oyj:n osaketta, joiden markkina-arvo on 2 116 177,65 euroa (31.5.2021)
- Käteisvarat (pankkitalletukset yms.)

Reisjärven kunnan varallisuus, jota tämä suunnitelma koskee sisältää (31.5.2021)

- SEB:n varainhoidossa olevan sijoitusomaisuuden, jonka markkina-arvo on 9 363 409,48 euroa (31.5.2021)

3.2 Sijoitushorisontti

Reisjärven kunta sijoittaa pitkäjänteisesti. Sijoitushorisontti on yli 10 vuotta.

Sijoitustoiminnassa kunta edellyttää kuitenkin säännöllistä tuoton realisointia / kassavirtaa (osinkotuotto, kuponkikorko, tuotto-osuus jne.).

3.3 Tuottotavoite

Sijoitustoiminnan tuotolla tarkoitetaan kokonaistuottoa, johon sisältyy arvon muutos, osingot, korot ja muut mahdolliset kassavirrat.

Kunnanhallitus vahvistaa sijoitustoiminnan pitkän aikavälin tuottotavoitteet, jotka perustuvat markkinoiden vallitseviin tuotto-odotuksiin. Tuotto-odotuksiin vaikuttavat vallitseva korkotaso, siinä tapahtuvat muutokset, sekä osakekurssien pitkän aikavälin toteutunut kehitys. Tuottotavoitteen asettamisessa voidaan käyttää asiantuntijoiden apua.

Sijoitusten tuotot vaihtelevat käytännössä vuosittain, johtuen arvopapereiden hintaliikkeistä sekä markkinakorkojen muutoksista.

Lähtötilanteessa tuoton tulee olla pitkällä aikavälillä 5-7 % p.a.,

- Sijoitusten keskimääräinen kassavirtatavoite on noin 4 % sijoitetusta pääomasta – kuitenkin enintään vuosittaisen realisoituneen voiton verran.

3.4 Sijoitusriskit, allokaatio ja käytettävät omaisuusluokat

Sijoitustoiminnan riskejä pyritään hallitsemaan määrittelemällä etukäteen ns. riski-limittelijä, joiden seuranta on kunnanhallituksen vastuulla. Riskilimiteillä määritellään ja varmistetaan järkevää ja hallittua riskinottoa sijoitustoiminnassa. Sijoittamisessa noudatetaan riskien suhteen hajauttamisen periaatteita. Hajauttamisella vähennetään sijoitusten kokonaisriskiä pienentämällä yksittäisestä sijoituskohteesta aiheutuvaa arvonmuutosriskiä. Riittävä sijoitusten hajautus on keskeisellä sijalla riskienhallinnassa. Yksittäiselle arvopaperisijoitukselle voidaan asettaa maksimirajoite koko salkusta.

3.5 Sijoitustoiminnan riskit

Riskirajoitusten eli –limiittien määrittäminen

Sijoitustoiminnan riskejä pyritään hallitsemaan määrittelemällä ns. riskilimiittejä, joiden seuranta on hallituksen vastuulla.

Riskilimiiteillä määritellään ja varmistetaan järkevä ja hallittu riskinotto sijoitustoiminnassa. Sijoitussuunnitelmassa on rajattu omaisuusryhmittäinen vähimmäis- ja enimmäismäärä, jonka ylittäminen tai alittaminen edellyttää hallituksen päätöstä.

Riskilimiittien noudattamista tulee seurata säännöllisesti ja jatkuvasti. Jos riskilimiitti ylittyy, siitä on välittömästi ilmoitettava hallitukselle/talousvastaavalle ja ryhdyttävä toimenpiteisiin, jotta riskit palaavat limiittien rajoihin. Limiitit asetetaan seuraaville sijoitusomaisuuden kohde-etuuksille:

Hintariski (ns. markkinariski)

Osake- ja korkosijoittamiseen liittyy hintariski, jota pyritään hallitsemaan eri riskienhallintamenetelmillä, joiden käytössä apuna voidaan käyttää ulkopuolisia asiantuntijoita. **Hintariskiä mitataan sijoitustoiminnassa yleisesti volatilitetillä eli tuottokehityksen matemaattisella keskihajonnalla.**

Sijoitusten arvonmuutosriskiä rajataan laatimalla sellaiset **minimi-maksimirajat eri sijoitusomaisuusluokille**, että hintariski pysyy pääasiallisesti halutun suuruisena. **Reisjärven kunta hallitsee ns. markkinariskiä lähtökohtaisesti eri sijoitusomaisuusluokille asetetuilla minimi-maksimilimiiteillä.**

3.6 Likviditeetti- ja hajautustavoitteet

Sijoittamisessa noudatetaan riskien suhteen **hajauttamisen periaatteita**. Hajauttamisella vähennetään sijoitusten kokonaisriskiä pienentämällä yksittäisestä sijoituskohteesta aiheutuvaa arvonmuutosriskiä. **Riittävä sijoitusten hajautus on keskeisellä sijalla riskienhallinnassa.** Yksittäiselle arvopaperisijoitukselle voidaan asettaa maksimirajoite koko salkusta.

Sijoittaminen tapahtuu pääosin rahaksi nopeasti muutettavia eli likvidejä instrumentteja käyttäen, mahdollistaen sijoituksen realisoinnin kohtuullisella aikavälillä. Epälikvideissä sijoituskohteissa, jotka eivät täytä edellä esitettyjä kriteerejä, saa olla sijoitusvarallisuudesta maksimissaan 25 %.

3.7 Perusallokaatio

Sijoitusten omaisuuslajijakauma eli perusallokaatio määritellään seuraavasti

Omaisuuslajijakauma	Perusallokaatio	Vaihteluväli
Lyhyet ja pitkät korkosijoitukset	35 %	20-80 %
Osakesijoitukset	45 %	0-60 %
Muut, vaihtoehtoiset sijoitukset	20 %	0-30%

Omaisuuslajijakauma perustuu 10 vuoden sijoitushorisonttiin sekä tilannekuvaan (7.6.2021), jolloin osakkeiden tuottonäkymät ovat vahvat talouksien avautuessa ja korkoluokat vaikuttavat heikoilta kautta linjan. Vaihtoehtoisten sijoitukset vaativat sopivien kohteiden valintaa.

Kunnanhallitus seuraa koko sijoitusomaisuuden osalta perusallokaation toteutumista raportoiden valtuustolle osavuosisikatsausten yhteydessä.

Ulkopuolinen varainhoitaja voi päättää hallussaan olevan varallisuuden osalta kulloinkin noudatettavasta omaisuusluokkien välisestä perusallokaatiosta sijoitussuunnitelman puitteissa.

Omaisuusluokan osuus lasketaan kulloinkin hallinnassa olevan sijoitusomaisuuden markkina-arvosta.

Mikäli edellä mainitut allokaatorajat ylittyvät markkinakehityksen tms. vuoksi, on kunnanhallituksen ja valitun ulkopuolisen varainhoitajan muutettava sijoitusten allokaatio takaisin halutuksi kuuden kuukauden sisällä allokaatorajan ylittymisestä.

Kunnan koko sijoitusomaisuuden osalta aikarajaa voidaan pidentää kunnanvaltuuston päätöksellä, mikäli siihen on perusteltu taloudellinen syy.

3.8 Käytettävät omaisuuslajit ja sijoitusinstrumentit

Suorat korkosijoitukset

Korkosijoitukset voidaan tehdä lyhyt- ja pitkäaikaisiin sijoituskohteisiin Suomessa tai euroalueella.

Suorat osakesijoitukset

Osakesijoitukset tehdään hajautetusti Suomen ja euroalueen pörssiosakkeisiin sekä globaaleille osakemarkkinoille sijoitukset hyvin hajauttaen. Yksittäisen yhtiön paino kaikista osakesijoituksista saa olla maksimissaan 15 %.

Muut omaisuusluokat (vaihtoehtoiset sijoitukset)

Sijoitusten kohdistaminen muihin omaisuusluokkiin (Private-equity, Hedge-rahastot, raaka-aineet, suorat tai epäsuorat kiinteistösijoitukset jne.) edellyttää hallituksen nimenomaista päätöstä ja hyväksyntää. Hallitus voi antaa päätöksellään kuitenkin täyden valtakirjan tai konsultoivan varainhoitosopimuksen puitteissa käytettävälle varainhoitajalle valtuudet vaihtoehtoisten rahastojen valintaan varainhoitosopimuksen puitteissa.

Korko- ja osakejohdannaiset

Reisjärven kunnan omassa suorassa sijoitustoiminnassa ei käytetä korko- tai osakejohdannaisia. Sijoitusrahastot voivat käyttää johdannaisia sääntöjensä sallimissa puitteissa.

Sijoitusrahastot

Sijoitusrahastojen kohdalla sijoitukset ovat sallittuja seuraaviin kohteisiin:

SALLITUT SIOITUSKOHTEET
UCITS –direktiivin mukaiset sijoitusrahastot
UCITS –direktiivin mukaiset erikoissijoitusrahastot
Indeksiosuusrahastot (ETF)
Pörssilistatut vakuudelliset arvopaperit (ETN)
AIFM –direktiivin mukaiset vaihtoehtorahastot

Sijoituspäätöksiä kirjanpidollisten vaikutusten paremman ennakoitavuuden, hallinnollisen työn minimoimisen ja jatkuvan tehokkaan riskihajautuksen varmistamiseksi sijoitukset pyritään pääsääntöisesti tekemään rahastojen kautta.

Vastuullinen sijoittaminen (ESG)

Reisjärven kunta pyrkii sijoituksissaan vastuullisuuteen, eli huomioimaan sijoituksissaan ympäristöön, sosiaaliseen vastuuseen (yhteiskuntavastuu) ja hyvään hallintotapaan liittyvät kysymykset. Tämän vuoksi palveluiden tarjoajilta edellytetään riittäviä yleisiä periaatteita vastuullisuuskysymyksissä, esimerkiksi YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteiden allekirjoittamista.

Tämän lisäksi käytettäviltä varainhoito- ja rahastoyhteistyökumppaneilta edellytetään, että vastuullisuuteen liittyvät näkökohdat on integroitu sijoitusprosessiin siten, että ne huomioidaan sijoituspäätöksiä tehtäessä. Lisäksi käytettäviltä yhteistyökumppaneilta edellytetään minimissään vuosittain tapahtuvaa vastuullisen sijoittamisen raportointia sijoituksistaan.

Reisjärven kunnalla ei ole erityisiä vastuullisen sijoittamisen teemoja, joita sijoituksissa tulee painottaa.

Kunta huomioi yhteistyökumppani- ja rahastovalintoja tehdessään (esim. kilpailutus-tilanteissa) sen, kuinka korkeatasoisesti vastuullinen sijoittaminen on hoidettu rahaston/ yhteistyökumppanin toimesta.

4 Sijoitusten / pääoman realisointi / lisäsijoitus

Varainhoitajien hallussa olevia sijoituksia voidaan realisoida pääoman ylittävän tuoton osalta kunnanjohtajan tai kunnanhallituksen päätöksellä. Kunnan omassa hallinnassa olevaa sijoitusomaisuutta voidaan realisoida kunnanhallituksen päätöksellä valtuuston antamissa rajoissa.

Pääoman realisointi voidaan tehdä ainoastaan sijoitussuunnitelman muutoksella ja kunnanvaltuuston päätöksellä.

Vuosittaisen kassavirran tavoite on 4 % sijoitusvarallisuuden arvosta - kuitenkin enintään vuosittain realisoituneiden voittojen verran.

Lisäsijoitusten tekemisestä päättää kunnanvaltuusto.

5 Vastuut ja valtuudet

Vastuut ja valtuudet määritellään seuraavasti:

- **Kunnanvaltuusto** hyväksyy sijoittamisen yleiset peruseriaatteet ja sijoitussuunnitelman sekä vastaa sijoitustoiminnan käytännön toimintaperiaatteista, tulostavoitteiden asettamisesta ja sijoittamisen valvonnasta.
- **Kunnanhallitus** vastaa riskilimiittien seurannasta ja seuraa koko sijoitusomaisuuden perusallokaation toteutumista. Kunnanhallitus tekee päätöksen omaisuudenhoidon varainhoidon kilpailuttamisesta/ulkoistamisesta ja valitsee varainhoitajan/varainhoitajat.
- **Kunnanjohtaja** on kunnan sijoitustoiminnasta vastaava viranhaltija. Hän on valtuutettu toteuttamaan yksittäiset sijoitustoimenpiteet, kuten esimerkiksi pankkitalletukset ja sijoitusrahastojen ostot ja lunastukset sijoitussuunnitelman ja valtuuston hyväksymän sijoitussuunnitelman puitteissa.
- **Talous- ja henkilöstöjohtaja** vastaa kunnan talouden hoidosta ja varainhallinnasta sekä sijoitustoiminnan osalta valmistelevista tehtävistä.

Varainhoitajien hallussa olevia sijoituksia voidaan realisoida pääoman ylittävän tuoton osalta kunnanjohtajan tai kunnanhallituksen päätöksellä.

Toiminta	Valtuusto	Hallitus	Kunnanjohtaja
Sijoittamisen yleiset periaatteet, sijoitussuunnitelma, pääoman realisointi / sijoitusomaisuudesta luopuminen, lisäsijoitukset	X		
Käytännön toimintaperiaatteet, vastuut ja valtuudet, sijoitusten valvonta		X	
Tuotto-osuuden lunastus, joka ylittää 4 % pääoman arvosta, mutta ei pienennä sijoitettua pääomaa		X	
Varainhoito- ja muut sijoitustoimintaan liittyvät sopimukset yms.		X (valvonta)	X (toteutus)
Yksittäiset sijoitustoimenpiteet (pankkitalletukset, sijoitusrahastojen ostot ja lunastukset) sijoitussuunnitelman ja hallituksen ohjeiden puitteista			X
Tuotto-osuuden lunastus sijoitussuunnitelman puitteissa			X
Raportointi kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle (koko sijoitusvarallisuuden kehityksestä)			X

6 Sijoitustoiminnan järjestäminen

Reisjärven kunta ulkoistaa sijoitustoiminnan ammattimaisille omaisuudenhoitajille täyden valtakirjan omaisuudenhoitosopimuksin. Varainhoitajan tulee olla Suomen Finanssi- valvonnan valvoma toimiluvan saanut sijoituspalveluyritys tai Eta-alueella toimiva sijoitus- palveluyritys, joka on rekisteröinyt toimintansa Suomessa Finanssivalvonnalle.

Reisjärven kunta voi tehdä itsenäisesti myös erillisiä sijoituksia osakkeisiin tai sijoitus- rahastoihin eri omaisuusluokissa.

Varainhoitajan kilpailutustarjouksissa kiinnitetään huomiota mm. omaisuudenhoitajan varainhoidon tuloksiin, varainhoitajien resursseihin ja kokemukseen, sijoitusprosessiin ja hallinnon laatuun, vastuullisen sijoittamisen kompetenssiin sekä kokonaiskustannustasoon.

Mikäli tarjouskilpailuissa käytetään konsulttia, tulee palkkion olla kiinteä ja kerralla maksettavissa oleva, eikä yhteisö hyväksy konsultin palkkion maksattamista palveluiden tarjoajilla riippumattomuuden varmistamiseksi ja kunnan edun turvaamiseksi.

Päätöksen omaisuudenhoidon varainhoidon kilpailuttamisesta/ulkoistamisesta tekee kunnanhallitus valtuuston hyväksymän sijoitussuunnitelman mukaisesti. Kunnanhallitus valitsee varainhoitajan/varainhoitajat.

Varainhoitajan tulee noudattaa tätä sijoitussuunnitelmaa. Salkun hoidosta varainhoitajan tulee raportoida sen mukaan, mitä sijoitussuunnitelmassa on määrätty. Varainhoitajan tulee ehdottaa Reisjärven kunnalle muutoksia sijoitussuunnitelmaan, mikäli varainhoitaja näkee, että sijoitussuunnitelma ohjaa toimintaa vastoin sijoittajan etua.

Varainhoitajan onnistumista seurataan vertaamalla salkun tuottoa toisten varainhoitajien aikaansaamaan tuottoon ja/tai ennalta sovittuun vertailuindeksiin.

Sijoittamisen ulkoistaminen ei poista sijoittamisen taloudellisia riskejä, jotka Reisjärven kunta kantaa aina itse.

7 Seuranta ja raportointi

Pitkäaikaisten sijoitusten seurannasta ja raportoinnista vastaa valittu/valitut yhteistyökumppani(t). Yhteistyökumppani(t) toimittavat vähintään kerran kuukaudessa varainhoitoraportin. Raporttiin tulee sisältyä salkun rakenne ja sisältö, arvonkehitys sekä tuoton ja riskin vertailu. Sijoitussalkun/-salkkujen raportointi tulee järjestää siten, että kunnalla on mahdollisuus reaaliaikaisesti, luotettavasti ja säännöllisesti seurata verkko-palvelusta koko sijoitusomaisuuden tuottoja ja riskejä.

Lisäksi osana raportointia ovat säännölliset tapaamiset Reisjärven kunnan edustajan ja varainhoitajan välillä. Varainhoitaja tapaa kunnan sijoitustoiminnasta vastaavan viranhaltijan vähintään kaksi kertaa vuodessa tai tarpeen mukaan. Tapaamisissa käydään läpi markkina-tilanne, salkussa tapahtuneet muutokset, salkun kehitys ja sijoitusnäköymät. Lisäksi varainhoitajat esittäytyvät tarvittaessa kerran vuodessa kunnanhallitukselle tai valtuustolle.

Koko sijoitusomaisuuden osalta raportoinnista vastaa kunnanjohtaja. Sijoitusomaisuuden arvomuutoksista raportoidaan osavuosisikastausten yhteydessä.

8 Voimassaolo

Kunnan varaihankinnan ja sijoitustoiminnan periaatteet (Valt 27.2.2019 § 16) ovat edelleen voimassa. Tämä asiakirja tarkentaa arvopaperisalkun varainhoidon periaatteita.

Tämä sijoitussuunnitelma on voimassa 1.7.2021 alkaen toistaiseksi.